

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 28Co/40/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123207036
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lucia Mizerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2123207036.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Lucia Mizerová a sudcov: JUDr. Erika Tischlerová a JUDr. Peter Duman, v právnej veci žalobcu: A. B. C., nar. X.X.XXXX, bytom D. E. XXXX/XX, F. G. - H. I., zastúpeného splnomocnencom: Advokátska kancelária Mgr. Gabriela Nováková, s. r. o., so sídlom Nemesszegská 6575/35, Dunajská Streda, proti žalovaným: 1/ Kids plus s.r.o., IČO: 45 385 891, so sídlom Poľná 2814/78, Ivanka pri Dunaji, 2/ Creative Kids, o.z., IČO: 54 051 541, so sídlom J. E. XXXX/XX, Trnava, 3/ A. K. C. L., nar. X.XX.XXXX, bytom J. E. XXXX/XX, M., N.: XX XXX XXX, A. D. J. E. XXXX/XX, M., žalovaní 1/ až 3/ zastúpení: Advokátska kancelária FARDOUS PARTNERS s.r.o., so sídlom Hlavná č. 6, Šaľa, v konaní o vypratanie nehnuteľnosti, o návrhu žalovaného 1/ na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalobcovi, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 37C/22/2023 - 134 zo dňa 8. februára 2024, t a k t o

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalobcovi povinnosť strpieť užívanie nehnuteľnosti - rodinného domu so súp. č. XXXX postaveného na parcele CKN parc. č. 991, nachádzajúceho sa v katastrálnom území M., okres Trnava, zapísaného na liste vlastníctva č. XXX žalovaným 1/, a to v rozsahu: (i) nebytový priestor - vchod pre klientov na 1. PP- suterén domu, (ii) nebytový priestor - 4x učebňa, kancelária, sociálne zariadenie na 1. NP - prízemie domu, spolu so spoločnými priestormi v dome: vnútorné schodisko, vstupná chodba, terasa v rozsahu potrebnom pre vstup a užívanie označeného nebytového priestoru a je tiež povinný zdržať sa akýchkoľvek faktických úkonov a zásahov, ktoré užívanie tejto nehnuteľnosti vo vymedzenom rozsahu žalovaným 1/ znemožňujú alebo sťažujú, najmä, ale nie len, je povinný zdržať sa: vypínania elektriny a kúrenia v predmetných priestoroch, vstupovania do priestorov, v ktorých žalobca (správne má byť žalovaný 1/, pozn.) realizuje alebo ktoré sú určené na výkon vzdelávacej činnosti, počas vyučovacích hodín, ako aj vyzývania osôb, prostredníctvom ktorých žalobca (správne má byť žalovaný 1/, pozn.) v nehnuteľnosti vykonáva vzdelávaciu činnosť, ďalej osôb, ktorým je táto vzdelávacia činnosť žalobcom (správne má byť žalovaný 1/, pozn.) poskytovaná, či osôb, ktoré ich na túto vzdelávaciu činnosť doprevádzajú, aby nehnuteľnosť opustili či vypratali, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

2. Rozhodnutie súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d), § 326 ods. 1, § 327, § 328 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, § 330 ods. 1, § 336 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

3. Vecne súd prvej inštancie argumentoval tým, že podanou žalobou sa žalobca domáha, aby súd uložil žalovaným 1/, 2/ a 3/ povinnosť vypratať nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX pre k. ú. M., a to pozemok parc. reg. CKN č. 991 o výmere 453 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, pozemok parc. reg. CKN č. 992 o výmere 305 m², druh pozemku: záhrady a stavby so súp. č. XXXX, druh stavby: 10 - rodinný

dom ležiaci na parc. č. 991. V priebehu konania podal žalovaný 1/ návrh na nariadenia neodkladného opatrenia (s petítom ako ods. 1), ktorý odôvodňoval tým, že žalovaný 1/ vykonáva vo vymedzenej časti predmetnej nehnuteľnosti podnikateľskú činnosť v oblasti výuky cudzích jazykov, pričom žalobca a žalovaná 3/ sa ešte ako manželia bezprostredne po kúpe predmetného rodinného domu dohodli, že časť domu bude používať žalovaná 3/ na svoje podnikanie, resp. na podnikanie jej obchodnej spoločnosti - žalovaného 1/, a to pri prevádzke vzdelávacieho centra C.. Práve na základe tohto spoločného rozhodnutia manželov - vlastníkov a za účelom zriadenia vzdelávacieho centra v predmetnom rodinnom dome, podali na príslušný stavebný úrad návrh na zmenu v užívaní časti stavby rodinného domu súp. č. XXXX v rozsahu časti suterénu a prízemia s drobnými stavebnými úpravami na: „Rodinný dom - vytvorenie nebytových priestorov pre vzdelávacie centrum“. Rozhodnutím Mesta Trnava zo dňa 13.06.2016, č. OSaŽP/5135-19641/2016/Uá bola zmena v užívaní stavby v uvedenom navrhnutom rozsahu povolená, pričom tak v rodinnom dome vznikol nebytový priestor pre vzdelávacie centrum a to v rozsahu: vchod pre klientov na 1. PP rodinného domu a 4x učebňa, kancelária a sociálne zariadenie na 1. NP rodinného domu. Na základe zmluvy o prenechaní užívacieho práva k časti nehnuteľnosti, ktorú žalovaný 1/ v ústnej forme uzavrel v roku 2016 so žalovanou 3/ a žalobcom ako bezpodielovými spoluvlastníkmi rodinného domu, začal žalovaný 1/ užívať vyššie uvedený nebytový priestor v dome na účel prevádzkovania vzdelávacieho centra C.. Konflikty o užívaní nehnuteľnosti začali vznikať až po nejakom čase od rozvodu manželstva žalobcu a žalovanej 3/, kedy sa žalobca rozhodol, že chce, aby mu žalovaný 1/ a žalovaná 3/ začali za užívanie nebytového priestoru v dome platiť nájomné, pričom sa za tým účelom domáhal uzavretia nových písomných zmlúv. Postupom času, keď žalovaní 1/ a 3/ nesúhlasili s uzatvorením nových zmlúv na užívanie nebytového priestoru v rodinnom dome, návrh na uzavretie ktorých im predložil žalobca, začal sa žalobca vyhrážať, že rodinný dom svojpomocne vyprace, pričom počas tohto obdobia (v rokoch 2021-2023) niekoľkokrát opakovane vstúpil na nehnuteľnosť za účelom, aby vyvolal hádky a konflikty. Dňa 08.01.2024 žalobca vstúpil do nebytového priestoru v priebehu poslednej hodiny angličtiny pre 4 - 5 ročné deti (okolo šiestej hodiny popoludní) a vyzýval prítomných (lektorky, rodičov, deti), aby opustili budovu, pretože spoločnosť, ktorá prevádzkuje jazykovú školu, šesť rokov neplatí nájomné, následne vypol elektrinu v celej budove, čím vystrašil deti, zároveň sa vyhrážal, že ak ich opäť nájde v budove, zavolá policajtov. K opakovaniu incidentu došlo aj na druhý deň, 09.01.2024, kedy znova vyzýval prítomných na opustenie budovy (rodičov, deti, lektorky), znovu vypol elektrinu, chodil po budove a vyhrážal sa, že zavolá policajtov. Vzhľadom na uvedené incidenty a na hrozbu ich opakovania zo strany žalobcu bol žalovaný 1/ nútený do odvolania zrušiť poskytovanie výukových služieb v predmetných priestoroch, čím mu vzniká aj majetková ujma, ktorá sa plynutím času bez neodkladnej úpravy pomerov, ktorá by žalobcovi v predmetnom konaní zamedzila, neustále navyšuje. Žalovaný 1/ dôvodil, že v prípade prenechania užívacieho práva k veci, je vlastníkom veci po dobu trvania tohto právneho vzťahu povinný sám sa zdržať užívania veci, resp. nezasahovať do výkonu užívacieho práva k veci nadobúdateľom tohto práva. Žalovaný 1/ mal za to, že osvedčil jednak dôvodnosť ako aj trvanie svojho nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, spočívajúceho v práve užívať nehnuteľnosť, keďže doposiaľ nebol zo strany bezpodielových spoluvlastníkov domu vykonaný žiadny relevantný právny úkon, ktorým by bol právny vzťah z užívania predmetnej časti nehnuteľnosti žalovaným 1/ ukončený. Žalobca toto právo žalovaného 1/ nerešpektuje, vo výkone tohto práva bráni, pričom však ide o bránenie neoprávnené, t.j. faktickými svojpomocnými zásahmi, ktoré nie sú právom aprobované, a na ktoré nemá oprávnenie ani ako spoluvlastník nehnuteľnosti, keďže užívacie právo k predmetnej časti nehnuteľnosti bolo dané práve z vlastnej vôle oboch bezpodielových spoluvlastníkov nehnuteľnosti. Žalovaný 1/ uvádzal, že vzhľadom na opakujúce sa a stupňujúce sa konanie žalobcu smerujúce k porušovaniu práva žalovaného 1/ užívať nehnuteľnosť, je možné dôvodne predpokladať, že bez neodkladnej úpravy pomerov súdom bude žalobca v tomto konaní, faktickými úkonmi neoprávnenej svojpomoci pokračovať.

4. Súd prvej inštancie vyhodnotil návrh žalovaného 1/ na nariadenie neodkladného opatrenia za dôvodný. Z predložených listinných dôkazov mal preukázané, že žalobca a žalovaná 3/ sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti v k.ú. M., ktorá je vedená na LV č. XXX a ktorá je predmetom konania vo veci samej o vypratanie. Ich manželstvo bolo právoplatne rozvedené, pričom prebieha konanie o vyporiadanie BSM, ktoré nie je právoplatne skončené. V uvedenej nehnuteľnosti prevádzkuje žalovaná 3/ podnikateľskú činnosť ako konateľka a jediná spoločníčka žalovaného 1/, ktorý vykonáva v predmetnej nehnuteľnosti vzdelávaciu činnosť. Žalovaný 1/ sa v návrhu snažil preukázať existenciu užívacieho práva k časti nehnuteľnosti, ktorá bola určená na prevádzku vzdelávacieho centra, ktoré právo žalovanému 1/ potvrdili ako bezpodieloví spoluvlastníci žalovaná 3/ a aj žalobca vo svojom vyjadrení na pojednávaní v konaní vedenom na OS Trnava pod sp. zn. 17C/11/2021.

Listinné dôkazy pripojené k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a obsah spisu viedli súd k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Vo všeobecnosti je žaloba na vypratanie veci (nehnuteľností) dôvodná, ak sú splnené dva predpoklady: 1. existencia vlastníckeho, resp. spoluvlastníckeho práva žalobcu a 2. užívanie veci žalovaným. Otázka vlastníckeho práva žalobcu a žalovanej 3/ k citovaným nehnuteľnostiam nie je nikým spochybňovaná. K druhému predpokladu súd uviedol, že v tejto fáze konania, teda v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, nie je možné jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností konštatovať, že by žalovaný 1/ užíval sporné nehnuteľnosti bez právneho dôvodu, keď žalobca užívanie nehnuteľnosti pre obchodné účely žalovaného 1/ spočiatku akceptoval, čo je zrejmé z obsahu uznesenia Okresnej prokuratúry Trnava č. 1 Pn 1074/21/2207 zo dňa 10.11.2021, pričom dosiaľ sa ochrany svojho práva pri nehode o právach a povinnostiach vyplývajúcich z bezpodielového spoluvlastníctva nedomáhal (§ 146 Občianskeho zákonníka). Súd preto považoval za osvedčené skutočnosti, ktoré umožňujú prijať záver o dôvodnosti nároku s osvedčením potreby neodkladnej úpravy pomerov. Súd mal z predložených dôkazov za preukázané, že žalobca narúša užívanie nehnuteľnosti. Pokiaľ by súd nezasiahol, mohlo by to viesť k neúnosnému a neudržateľnému stavu, teda k narúšaniu užívania nehnuteľnosti žalobcom pred právoplatným doriešením otázky, či žalovaný užíva nehnuteľnosť bez právneho dôvodu. Trvanie nariadeného neodkladného opatrenia súd obmedzil podľa § 330 ods. 1 CSP do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej pod spisovou značkou 37C/22/2023, ktorej predmetom je vypratanie nehnuteľnosti. O nároku na náhradu trov konania o neodkladnom opatrení súd nerozhodoval, nakoľko o ňom bude rozhodnuté v rámci rozhodnutia vo veci samej.

5. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca odvolanie, poukazujúc na dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, teda že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Dôvodil, že je v danom prípade potrebné vychádzať zo skutočností a tvrdení žalobcu, na ktoré poukazovala aj žalovaná 1/ a ktoré prevzal aj súd, a to, že žalobca prezentoval v rámci svojho výsluchu v konaní vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 17C/11/2021 a ktoré sa nachádza v zápisnici o pojednávaní zo dňa 30.05.2022, nasledovné: „budovu (pozn.: rodinný dom M.) sme nadobudli za účelom podnikania počas trvania manželstva, kde ma exmanželka ubezpečila, že to bude dobrá investícia do budúcnosti a že sa oplatí investovať do takejto nehnuteľnosti. Vyhodnotil som to ako dobrý realitný biznis....realitný biznis spočíval v nájme a ako manželka sme prenajímali tretej osobe a boli to spoločnosti exmanželky, združujúce sa pod názvom C..“ Je teda evidentné, že k zmene užívania nehnuteľnosti nedošlo z toho dôvodu, aby tam podnikali spoločnosti žalovanej 3/, ale za účelom realitného biznisu, kedy sa dohodlo, že priestory môžu v prvom rade využívať konkrétne obchodné spoločnosti a budú hradieť nájomné. Dohoda medzi žalobcom a žalovanou 3/ sa týkala prenájmu nehnuteľnosti výlučne obchodným spoločnostiam Kids plus s.r.o. za mesačné nájomné 1.200 eur, Smart Kids s.r.o. vo výške 2.000 eur za mesiace júl/august, kedy usporadúvali letné tábory a Easy English s.r.o. Uvedené vyplýva z výpisov z bankového účtu, na ktorý uvedené spoločnosti nájomné pravidelne do rozpadu vzťahu uhradili a taktiež zo sumáru uhradeného nájomného. V odôvodnení rozsudku Krajského súdu Bratislava sp. zn. 11CoP/119/2019 zo dňa 09.06.2020 je na strane 11 uvedené, že bývalí manželka prenajímali nehnuteľnosť za sumu 1.800 eur mesačne. Nakoľko po rozpade vzťahu prestali uvedené spoločnosti na vopred dohodnutý účet uhrádzať nájomné, pričom priestory naďalej užívali a samozrejme dochádzalo na trhu aj k zvýšeniu nájomného, dňa 28.07.2020 bola žalovanej 3/ zaslaná výzva na uzatvorenie nájomnej zmluvy, ktorá by reflektovala na danú situáciu. Dokonca dňa 28.07.2020 o 13:21 požiadala žalovaná 3/ o zaslanie návrhu nájomnej zmluvy. Dňa 19.10.2020 zaslal žalobca žalovanej 3/ e-mail obsahujúci návrh nájomnej zmluvy. Uvedené vyplýva aj z uznesenia Okresnej prokuratúry Trnava sp.zn. 1Pn 1074/21/2207 zo dňa 10.11.2021, z ktorého taktiež vyplýva, že žalovaná 3/ podala z dôvodu požiadavky žalobcu o podpis nájomnej zmluvy trestné oznámenie za podozrenie zo zločinu nátlaku, ktoré bolo vedené pod ČVS: ORP-1363/1-VYS-TT-2020. Uvedená skutočnosť je potvrdená aj v uznesení ORPZ Trnava ČVS: ORP-1113/01-TT-TT-2021. Následne sa začali na základe konsenzu nebytové priestory ponúkať cez realitnú kanceláriu o čom svedčia aj predložené dôkazy. Žalovaní nemajú od 19.10.2020 žiaden titul na užívanie uvedených priestorov, nájomná zmluva na nájom nehnuteľnosti uzatvorená nebola a napriek týmto skutočnostiam uvedené spoločnosti využívajú podnikateľské priestory za účelom vytvárania zisku bez toho, aby mali na to právny titul. Zmluva na nájom nebytových priestorov musí mať výlučne písomnú formu, nemôže byť uzatvorená v ústnej forme (§ 3 ods. 3 zákona č. 116/1990 Zb o nájme a podnájme nebytových priestorov). Nakoľko uvedenú zmluvu so žalovanými mohli podpísať ako prenajímatelia (žalobca a žalovaná 3/) len spoločne, avšak ku žiadnemu kontraktu nedošlo, žalovaní nemajú právny titul na užívanie predmetných priestorov. Uvedený právny názor prebral pri svojom rozhodovaní aj Okresný

súd Trnava v konaní sp. zn. 17C/11/2021, v ktorom návrhu žalobcu na zaplatenie sumy za nebytové priestory za obdobie do 11/2020 vyhovel. Žalobca preto navrhuje, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako nedôvodné v celom rozsahu zamietol. Zároveň žalobca žiadal priznať právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%. K podanému odvolaniu žalobca pripojil listiny, na ktoré sa odvolával.

6. Žalovaný 1/ podal k odvolaniu žalobcu písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že z odvolania je zrejmé, že žalobca nijako nerozporuje, že sa dopustil všetkých tých konaní, ktoré žalovaný 1/ opísal v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a od ktorých žalovaný 1/ a napokon aj súd odvodil potrebu dočasnej neodkladnej úpravy právnych vzťahov existujúcich medzi sporovými stranami. Jediným odvolacím dôvodom formulovaným žalobcom je, že súd vec nesprávne právne posúdil, pokiaľ nedospel k záveru, že žalovaný 1/ (a dokonca všetci žalovaní, vrátane žalovanej 3/ ako bezpodielovej spoluvlastníčky nehnuteľností), nemajú od 19.10.2020 žiaden titul na užívanie uvedených priestorov, čo odôvodňuje tým, že tieto priestory boli obchodným spoločnostiam patriacim žalovanej 3/ (vrátane žalovaného 1/) dané do nájmu, pričom však tieto spoločnosti prestali po rozvedení manželstva žalobcu a žalovanej 3/ platiť nájomné, a že dohoda o prenechaní predmetných priestorov do nájmu týmto obchodným spoločnostiam ani nebola uzavretá v písomnej forme, a preto je podľa zákona č. 116/1990 Zb. neplatná. K tomuto žalovaný 1/ uviedol, že súd nariadil neodkladné opatrenie na základe toho, že mal za osvedčené jednak to, že sú tu právne vzťahy medzi sporovými stranami, obsahom ktorých je užívanie nehnuteľnosti žalovaným 1/ a tiež to, že tieto právne vzťahy vyžadujú neodkladnú úpravu (zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia). Pokiaľ ide o vyhodnotenie otázky existencie potreby neodkladnej úpravy vzťahov medzi stranami sporu, túto potrebu vyvodil súd z konania žalobcu, ktoré žalovaný 1/ opísal v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a ktoré konanie spočíva v úkonoch nedovolenej svojpomoci žalobcu (ako je vypínanie elektriny, či kúrenia v dome, vstupovanie do priestorov, v ktorých prebieha vyučovanie, vyhánanie osôb prítomných v dome), ktorými žalobca fakticky znemožňuje žalovanému 1/ užívať predmetnú nehnuteľnosť. Žalobca v odvolaní proti uzneseniu súdu, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené, toto svoje konanie ani nepoprel, a teda ani nespochybnil dôvody, na základe ktorých súd dospel k záveru o potrebe neodkladnej úpravy vzťahov medzi stranami sporu. Pokiaľ ide o vyhodnotenie otázky existencie právnych vzťahov strán sporu, ktoré vyžadujú neodkladnú úpravu, existenciu týchto vzťahov súd vyvodil predovšetkým z nesporného dlhodobého užívania nehnuteľnosti žalovaným 1/, pri ktorom mal súd osvedčené z dokladov, ktoré predložil v konaní vo veci samej sám žalobca (napr. uznesenie Okresnej prokuratúry Trnava zo dňa 10.11.2021), že žalobca s užívaním predmetnej nehnuteľnosti žalovaným 1/ spočiatku súhlasil (žalovaný 1/ len poznamenáva, že obdobie, počas ktorého žalobca s užívaním nehnuteľnosti žalovaným 1/ spočiatku súhlasil, trvalo v rozmedzí rokov 2016 – 2020, teda viac ako 4 roky), a tiež z dokladov, ktoré k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia priložil žalovaný 1/ (napr. čestné prehlásenie žalovanej 3/, rozhodnutie mesta Trnava zo dňa 13.06.2016) a ktoré osvedčujú vôľu oboch bezpodielových spoluvlastníkov nehnuteľnosti (žalobcu a žalovanej 3/) prenechať užívanie časti predmetnej nehnuteľnosti žalovanému 1/, ako právneho základu užívania nehnuteľnosti žalovaným 1/. Súd preto dospel k správne záveru, že v tejto fáze konania, teda v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, nie je možné jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností konštatovať, že by žalovaný 1/ užíval sporné nehnuteľnosti bez právneho dôvodu. Pre účely konania o neodkladnom opatrení zákon nevyžaduje, aby dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, boli nepochybne preukázané, ale postačuje, aby boli hodnoverne osvedčené, t.j. aby sa javili ako s vyššou mierou pravdepodobnosti. V danom prípade je zrejmé, že k užívaniu spornej nehnuteľnosti žalovaným 1/ došlo na základe vôle oboch jej bezpodielových spoluvlastníkov, pričom táto spoločná vôľa vlastníkov predstavuje právny základ jestvujúceho užívacieho vzťahu, t.j. užívania spornej nehnuteľnosti žalovaným 1/, na základe čoho súd dôvodne považoval za osvedčené, že medzi stranami sporu existuje právny vzťah z užívania nehnuteľnosti žalovaným 1/. Pokiaľ sa strany sporu rozchádzajú v okolnostiach, za ktorých mala byť predmetná nehnuteľnosť daná do užívania žalovanému 1/ a v právnej kvalifikácii vzniknutého užívacieho vzťahu, tieto rozpory nie je možné vyriešiť v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, ale môžu byť súdom kvalifikovane posúdené a vyhodnotené až na základe výsledkov riadneho dokazovania vykonaného vo veci samej. Preto argumentácia žalobcu použitá v odvolaní proti uzneseniu súdu o nariadení neodkladného opatrenia, ktorou žalobca odôvodňuje správnosť svojej verzie prenechania spornej nehnuteľnosti žalovanému 1/ do užívania a z nej plynúcej právnej kvalifikácie tohto užívacieho vzťahu, bude musieť byť verifikovaná v procese dokazovania v konfrontácii s odlišnou verziou žalovaného 1/ a žalovanej 3/ o okolnostiach, za ktorých bola predmetná

nehnutelnosť prenechaná do užívania žalovanému 1/, a to v konaní vo veci samej, v ktorej sa žalobca domáha vypratania nehnuteľnosti žalovanými, a že táto argumentácia preto ani nemôže spochybníť správnosť de facto predbežných záverov súdu týkajúcich sa existencie právnych vzťahov medzi stranami sporu a ich obsahu, ktoré zatiaľ nevyplývajú z procesu dokazovania, ale len z procesu osvedčovania tvrdených skutočností. Napokon žalovaný 1/ poukázal na tvrdenie žalobcu v jeho odvolaní, podľa ktorého žalovaní nemajú mať od 19.10.2020 žiaden titul na užívanie spornej nehnuteľnosti. Ak totiž žalobca tvrdí, že žalovaný 1/ nemá od 19.10.2020 užívateľský titul k spornej nehnuteľnosti, tak logicky zároveň tvrdí, že do 19.10.2020 titul na jej užívanie mal. Pokiaľ žalobca ohraničil existenciu užívateľského titulu žalovaného 1/ dátumom 19.10.2020, tak neuviedol relevantnú právnu skutočnosť, ktorá by vyvolala právne následky spojené so zánikom tohto užívateľského titulu práve k dátumu 19.10.2020. Skutočnosťou, ktorá sa mala v daný deň udiať bolo, že žalobca e-mailom zaslal žalovanej 3/ návrh na uzavretie nájomnej zmluvy. Z podania žalobcu však už vôbec nevyplýva, v akom zmysle by predloženie návrhu nejakej zmluvy malo mať zrušujúce následky vo vzťahu k dovtedajšiemu užívateľskému titulu žalovaného 1/, o ktorom žalobca tvrdí, že mal jestvovať do 19.10.2020. Napokon predmetné tvrdenie žalobcu, že žalovaný 1/ mal mať do uvedeného času titul na užívanie spornej nehnuteľnosti, korešponduje so skutkovým zistením súdu, že žalobca spočiatku súhlasil s užívaním nehnuteľnosti žalovaným 1/, ktoré skutkové zistenie bolo jedným z podstatných zistení, na základe ktorých dospel súd k záveru o osvedčení existencie právneho vzťahu medzi stranami sporu, ktorý je potrebné nariadeným neodkladným opatrením upraviť. S poukazom na uvedené skutočnosti považoval žalovaný 1/ odvolanie žalobcu za nedôvodné a navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/ CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech, keďže napadnuté uznesenie je vo výroku vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

8. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na obsah preskúmaného uznesenia a argumenty žalobcu predstreté v odvolaní bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti odôvodňujúce uložiť žalobcovi neodkladným opatrením povinnosť dočasne strpieť užívanie predmetnej nehnuteľnosti žalovaným 1/ v presne vymedzenom rozsahu, uloženia povinnosti dočasne sa zdržať akýchkoľvek faktických úkonov a zásahov, ktoré užívanie tejto nehnuteľnosti vo vymedzenom rozsahu žalovaným 1/ znemožňujú alebo sťažujú, ako najmä vypínania elektriny a kúrenia, vstupovania do priestorov, v ktorých žalovaný 1/ realizuje vzdelávaciu činnosť počas vyučovacích hodín, ako aj vyzývania osôb, prostredníctvom ktorých žalovaný 1/ realizuje vzdelávaciu činnosť, osôb, ktorým je táto vzdelávacía činnosť poskytovaná, či osôb, ktoré ich na túto vzdelávaciu činnosť doprevádzajú, aby nehnuteľnosť opustili či vypratali, a to až do právoplatného skončenia prebiehajúceho konania vo veci samej o vypratanie danej nehnuteľnosti.

9. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania alebo po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (teda v zmysle § 343 a nasl. CSP zriadením záložného práva na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa...).

10. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Podľa ods. 2 písm. d) tohto ustanovenia neodkladným opatrením možno strane uložiť okrem iného najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

11. V zmysle § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

12. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Z vyššie citovaných ustanovení CSP vyplýva, že zákon predpokladá iba dva dôvody pre uplatnenie neodkladného opatrenia ako formy procesného zabezpečenia, a to jednak potrebu bezodkladne upraviť pomery a jednak obavu, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladné opatrenie pritom súd môže nariadiť iba na návrh. Osobitnej povahy tohto procesného inštitútu zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Súd spravidla rozhodne bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Žiadne dokazovanie v zmysle § 185 a nasl. CSP súd nevykonáva (a pre krátkosť času ani zvyčajne nemôže) a pri rozhodovaní vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré boli osvedčené.

14. Základnými predpokladmi pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré súd musí skúmať je potom osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi sporovými stranami, navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti), že uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti), že navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ bude mať dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, že právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), a že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (princíp subsidiarity).

15. V danom prípade sa žalovaný 1/ prostredníctvom inštitútu neodkladného opatrenia domáhal uloženia povinnosti žalobcovi strpieť užívanie nebytových priestorov spornej nehnuteľnosti žalovaným 1/ a zdržať sa akýchkoľvek faktických úkonov a zásahov, ktoré užívanie tejto nehnuteľnosti žalovaným 1/ znemožňujú, a to najmä vypínania elektriny a kúrenia, vstupovania do priestorov, v ktorých žalovaný 1/ realizuje vzdelávaciu činnosť a vyzývania prítomných osôb (lektorov, žiakov a ich rodičov), aby nehnuteľnosť opustili, či vypratali. Je pritom evidentné, že medzi žalobcom a žalovaným 1/ je spor ohľadom oprávnenosti užívania predmetnej nehnuteľnosti žalovaným 1/ za účelom jeho podnikania v oblasti vzdelávania. Osobitosťou návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v tomto prípade je to, že ide o návrh žalovaného 1/ proti žalobcovi, v spore o vypratanie nehnuteľnosti.

16. Súd prvej inštancie po preskúmaní podaného návrhu, ale i žaloby a v konaní predložených listín dospel k záveru, že poskytnutie neodkladnej dočasnej ochrany žalovanému 1/ pred konaním žalobcu je dôvodné, keď mal z predložených dôkazov za osvedčené, že žalobca narúša užívanie nehnuteľnosti žalovaným 1/ spôsobom uvedeným v návrhu, pričom ak by súd nezasiahol, mohlo by to viesť k neúnosnému a neudržateľnému stavu, k narúšaniu užívania nehnuteľnosti žalobcom pred právoplatným doriešením otázky, či žalovaný užíva nehnuteľnosť bez právneho dôvodu.

17. Súd mal tiež osvedčenú existenciu dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má navrhovaným neodkladným opatrením poskytnúť dočasná ochrana, keď zistil, že žalobca a žalovaná 3/ sú bezpodielovými spoluvlastníkmi predmetnej nehnuteľnosti, v ktorej žalovaná 3/ vykonáva podnikateľskú činnosť prostredníctvom žalovaného 1/ ako konateľka a jediná spoločníčka žalovaného 1/. Táto nehnuteľnosť je predmetom konania vo veci samej o vypratanie nehnuteľnosti. Manželstvo žalobcu a žalovanej 3/ bolo právoplatne rozvedené, pričom prebieha konanie o vyporiadanie BSM. Žalovaný 1/ na rozdiel od žalobcu dôvodí, že má užívacie právo k časti nehnuteľnosti, ktorá bola určená na prevádzku vzdelávacieho centra, pričom vo fáze konania o nariadenie neodkladného opatrenia, nie je možné jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností konštatovať, že by žalovaný 1/ užíval nebytové priestory

danej nehnuteľnosti bez právneho dôvodu, keď žalobca užívanie nehnuteľnosti pre obchodné účely žalovaného 1/ spočiatku akceptoval, čo je zrejmé aj z obsahu uznesenia Okresnej prokuratúry Trnava č. 1 Pn 1074/21/2207 zo dňa 10.11.2021, pričom dosiaľ sa ochrany svojho práva pri nezhode o právach a povinnostiach vyplývajúcich z bezpodielového spoluvlastníctva nedomáhal (§ 146 Občianskeho zákonníka).

18. Žalobca v podanom odvolaní dôvody vedúce k záveru o potrebe nevyhnutnej úpravy pomerov – faktické zasahovanie do užívania nehnuteľnosti žalovaným 1/, a to narušovaním prevádzky vzdelávacieho centra vypínaním elektriny, kúrenia, vstupovaním do priestorov, kde žalovaný 1/ vykonáva vzdelávaciu činnosť počas vyučovania a vyzývania osôb, ktoré tu vykonávajú vzdelávaciu činnosť, osôb, ktorým je vzdelávacia činnosť poskytovaná a osôb ich sprevádzajúcich, nerozporoval, tieto svoje konania opísané žalovaným 1/ v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nepoprel. Bránil sa však tým, že žalovaný 1/ nemá žiadny právny titul na užívanie danej nehnuteľnosti, pričom za užívanie danej nehnuteľnosti neplatí nájomné. Avšak za účelom ustálenia tejto skutkovej a právnej otázky bude potrebné vykonať dokazovanie v konaní o veci samej o vypratanie danej nehnuteľnosti. Podstatné v tejto fáze konania je to, že aj žalobca tvrdí, že v minulosti žalovaný 1/ oprávnenie na užívanie danej nehnuteľnosti za účelom podnikania v oblasti vzdelávania mal a toto užívanie malo byť dokonca odplatné, čo žalobca sám preukazoval výpismi z účtu. Vyjadrenia sporových strán sa však líšia v tom, či a z akého dôvodu titul na užívanie danej nehnuteľnosti žalovaným 1/ zanikol.

19. Aj z predloženej fotodokumentácie je zrejmé, že žalovaný 1/ podniká v danej nehnuteľnosti už dlhodobo a jeho činnosti (vzdelávanie) sú dané nebytové priestory stavebne i funkčne prispôsobené. Je evidentné, že po rozpade manželstva je nezhoda ohľadom užívania danej nehnuteľnosti medzi žalobcom a žalovanou 3/, ktorá v danej nehnuteľnosti podniká prostredníctvom žalovaného 1/ (ktorého je jedinou spoločníčkou a konateľkou) a ktorá otázka bude nevyhnutne vyriešená ako predbežná v konaní o veci samej o vypratanie danej nehnuteľnosti. Je tiež možné, že k vyriešeniu tejto otázky môže dôjsť aj v konaní o vyporiadanie BSM, v prípade, že by daná nehnuteľnosť bola prikázaná do vlastníctva žalovanej 3/. Každopádne súd o tom, či žalovaný 1/ užíva danú nehnuteľnosť neoprávnene rozhodne vo veci samej. Nateraz sa však aj odvolaciemu súdu javí za dôvodné, poskytnúť ochranu aktuálnemu stavu užívania danej nehnuteľnosti, ktorej sa žalovaný 1/ navrhovaným neodkladným opatrením voči žalobcovi domáha.

20. Žalobca totiž svojim konaním (ktoré nepoprel) zasahoval do činnosti vzdelávacieho centra žalovaného 1/ narušovaním vyučovania, ktoré je poskytované maloletým deťom, vypínaním elektriny, kúrenia, či vyzývaním lektorov, detí, rodičov na opustenie daných priestorov, čím výkon podnikateľskej činnosti žalovaného 1/ v daných priestoroch znemožňoval. Žalobca pritom potvrdil, že sa pôvodne s bývalou manželkou dohodli, že užívať danú nehnuteľnosť budú spoločnosti, prostredníctvom ktorých ona realizuje svoju podnikateľskú činnosť. Pokiaľ sa však žalobca ako bezpodielový spoluvlastník danej nehnuteľnosti domnieva, že žalovaný 1/ užíva danú nehnuteľnosť bez právneho dôvodu, môže sa svojej ochrany domáhať len zákonom dovoleným spôsobom, t. j. napr. aj podanou žalobou vo veci samej o vypratanie nehnuteľnosti.

21. Ochrana subjektívnych občianskych práv patrí zásadne povolaným štátnym orgánom, najmä súdom; nikto nesmie byť „sudcom vo vlastnej veci (nemo iudex in propria causa). V modernom práve je svojpomoc (§ 6 OZ) ako forma ochrany subjektívnych práv obmedzená len na celkom nevyhnutnú mieru. Podstata svojpomoci spočíva v tom, že si oprávnený subjekt vynucuje uskutočnenie svojho subjektívneho práva vlastnou silou a mocou. Zákon v ust. § 6 OZ upravuje tzv. dovolenú obrannú svojpomoc, na základe ktorej je potrebné zachovať doterajší faktický pokojný stav, aj keď tento stav zostal neoprávnený či protiprávny, nie vytvorenie nového stavu, či jeho zmenu. Konanie vybočujúce z medzí dovolenej svojpomoci, predstavuje exces, ktorý nepožíva právnu ochranu (tzv. nedovolená svojpomoc), resp. útočná, či uchopovacia svojpomoc, ktorá smeruje k opätovnému nadobudnutiu svojho práva po tom, čo už trval určitý pokojný stav v tomto práve, aj keby išlo o neoprávnený stav (napr. právomoc na nútený výkon súdneho rozhodnutia má len exekútor a nie účastník konania). V takomto prípade už svojpomoc nemožno použiť, aj keby išlo o zásah do protiprávneho pokojného stavu.

22. Teda ani vlastník domu nie je oprávnený vykonať vypratanie nebytového priestoru v ňom svojpomocne mimo exekúcie. Svojpomoc je teda dovolená len v prípade bezprostredne hroziaceho

neoprávneného zásahu do subjektívneho práva, nepripadá však do úvahy pri pokojnom, hoci protiprávnom stave, ktorý trvá už určitú dobu.

23. Konanie žalobcu popísané žalovaným 1/ v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vykazovalo znaky útočnej svojpomoci, kedy sa žalobca snažil znemožniť, resp. sťažiť činnosť žalovaného 1/ v nebytových priestoroch danej nehnuteľnosti, ktoré tento už dlhodobo za účelom prevádzky vzdelávacieho centra užíva. Týmto svojim konaním zasiahol do pokojného stavu užívania danej nehnuteľnosti. Otázkou, či je užívanie nehnuteľnosti žalovaným 1/ proti/právne bude riešiť súd v konaní o veci samej. Avšak v tomto štádiu konania prijal súd prvej inštancie dôvodne záver o osvedčení potreby neodkladnej úpravy pomerov medzi žalobcom a žalovaným 1/ spôsobom uvedeným vo výroku napadnutého rozhodnutia.

24. Pretože odvolací súd dospel v danej veci k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, pokiaľ návrhu žalovaného 1/ na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel, napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vo výroku vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

25. V súlade s ustanovením § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania o nariadenie neodkladného opatrenia, v prípade neodkladného opatrenia, ktoré nie je neodkladným opatrením vo veci samej (§ 123 a § 128 ods. 1 CSP), rozhodne aj bez návrhu súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa bude konanie končiť (§ 262 ods. 1 CSP).

26. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).